

THE COMMANDO DAGGER

Inschepping C130 vrouwen voor een sprong in 1976.

V.Z.W. "MUSEUM DER COMMANDO'S"

Kazerne Olt Thibaut
Rue Joseph Durieux, 80 ■ 5020 FLAWINNE
(Namur) - BELGIUM

Nr van bedrijf : BE-0456 808 038

www.museedescommandos.be

THE COMMANDO DAGGER.

DAGGER Nr 48

7 april 2025

Zesmaandelijks tijdschrift van verbinding tussen de leden van de V.Z.W. « Museum der Commando's ».

Redactie: Richard SCHEPKENS
Freddy BOUQUELLOEN

Vertaling: Freddy BOUQUELLOEN
Annemie MAES
Richard SCHEPKENS
Jozef VAN DAMME
ANPCV ANTWERPEN
ANPCV GENT

Verantwoordelijke Jean-Christophe DELHAYE
Uitgever: Luitenant-Kolonel Stafbrevethouder
Rue J. Durieux, 80
Kazerne Onder Luitenant THIBAUT
B-5020 FLAWINNE

Bankrekening:
IBAN: BE55 0012 8958 0644
BIC: GEBABEBB

INHOUD.

Editoriaal.	blz. 3
Woord van de voorzitter.	blz. 3
Commandant Guy DEUDON.	blz. 5
Een Afrikaanse ondervinding.	blz. 7
De terugkeer in Congo.	blz. 13
50 jaar vrouwen in het leger.	blz. 22
Commando's 1942.	blz. 23
Nieuws van het museum.	blz. 27
Ze hebben ons verlaten.	blz. 31

EDITORIAAL.

Beste leden van het Museum der Commando's

In het begin van dit jaar hebben we tot onze spijt twee leden van het museumteam voorgoed zien vertrekken: de Commandant o.r. Guy DEUDON en de heer Raymond PEETERS. In deze inleiding willen we een kort eerbetoon aan hen brengen. Guy DEUDON was een stichtend lid van onze vereniging. In 1978 kreeg hij de opdracht van de Korpscommandant van het 2ème Bataljon de Commando's een museum op te richten, om de herinnering en tradities te bewaren van de Belgische eenheden die de groene muts hebben gedragen. Het mooie museum dat we vandaag kennen is het resultaat van de inspanningen van het team dat hij 36 jaar lang leidde.

Raymond werkte op het secretariaat. Vijftien jaar lang hielp zijn kennis van informatica ons om het museum in het informaticatijdperk te brengen. Hij deelde onder andere de taken van secretaris, penningmeester en gids. We zullen zijn toewijding en betrokkenheid bij alle activiteiten van het museum missen, evenals zijn constant goed humeur. We zullen hen beiden missen. We wensen jullie veel leesplezier met deze editie van de Commando DAGGER.

NB: de teksten van de artikelen behoren tot de verantwoordelijkheid van de schrijvers.

De redactie.

Richard SCHEPKENS

WOORD VAN DE VOORZITTER.

Geachte leden van de VZW Museum der Commando's". Dames en Heren,

Het is de dag na de Algemene Vergadering van onze VZW dat ik de pen ter hand neem om deze nieuwe editie van de Commando DAGGER voor te stellen. Deze dag was een gelegenheid om vele voormalige en trouwe leden van ons Museum samen te brengen en een zeer positieve balans op te maken van het afgelopen jaar. Het enige minpuntje is de moeilijkheid om het aantal leden van de ploeg afgevaardigd voor het dagelijks beheer (PB) op een comfortabel niveau te houden om de vereniging te runnen. Daarom doe ik een beroep op u, beste leden. Ik kan u alleen maar aanmoedigen, voor degenen die dat wensen, om een deel van uw tijd te besteden aan het ondersteunen van de verschillende taken en initiatieven binnen de ploeg dagelijks beheer. (Zie de vacatures).

Sinds de laatste editie van dit tijdschrift is het Bataljon begonnen met het nastreven van zijn toekomstige trainings-en operationele doelen. Gezien de geopolitieke situatie en de herziening van de plannen van de NAVO bereidt ons Bataljon zich immers voor om een belangrijke rol te spelen in de Trans-Atlantische Organisatie. Om dit te doen, na een periode afgelopen november-december in HONGARIJE gericht op mobiliteit en letaliteit, waren de activiteiten die volgden als volgt.

Opleiding van de Compagnieën en **SR (1)** elementen op het gebied van **CQB (2)** en stedelijke speciale operaties.

Elementen van de **SSR (3)** Compagnie kregen de kans om deel te nemen aan een leerzame oefening in de VERENIGDE STATEN op het gebied van speciale operaties ;
P3 perioden voor herziening van parachutetechnieken;
Een periode van bergtraining in OOSTENRIJK in winterse omstandigheden voor de 16de Compagnie.

P3. Herziening van parachutetechnieken.

Bergtraining in OOSTENRIJK

Het Bataljon bereidt zich momenteel voor op de grote trainingsperiode van het eerste semester die de komende weken in het buitenland zal plaatsvinden. Weet alsjeblieft dat, ondanks de onzekerheid die binnen Defensie heerst over de loopbaan van de militairen, het personeel van het 2de Bataljon de Commando's gemotiveerd en gefocust blijft op hun opdrachten en taken.

Ik zou nalatig zijn als ik geen hulde zou brengen aan een man die bijzonder geïnvesteerd was in het Museum: de gepensioneerd Commandant Guy DEUDON, die veel energie heeft gestoken in het verkrijgen van de ruimte die nodig was om het project uit te voeren dat Luitenant-Generaal ROMAN senior wilde. Moge hij rusten in vrede en moge zijn werk en toewijding een bron van inspiratie zijn. Tenslotte, zoals u allen weet, is de maand april altijd speciaal voor het Bataljon, dat zijn veteranen zal tijdens de herdenking van de moord op de 10 Commando's in FLAWINNE in een klein comité met de families.

Bedankt voor je loyaliteit en ik wens je veel leesplezier.

Jean-Christophe DELHAIE
Luitenant-Kolonel SBH

Korpsoverste van het 2ème Bataillon de Commandos
United We Conquer

Vrije vertaling Franse tekst: Team redactie.

- (1) SR: *Special Reconnaissance (Speciale Verkenning).***
- (2) CQB: *Close Quarter Battle (Gevecht in bebouwde kom).***
- (3) SSR: *Support & Special Reconnaissance (Steun en Speciale Verkenning).***

Commandant GUY DEUDON.

Hier na de tekst van de lofrede begrafenis, gelezen gedurende de plechtigheid door de Generaal o.r. Freddy VAN DE WEGHE.

Mijn beste Guy,

Een tijdje geleden, tijdens de begrafenis van een gemeenschappelijke vriend, vroeg je me of ik op de dag van je begrafenis in de rouw rede uw parcours wilde aanhalen. Ik heb het aanbod toen geaccepteerd, uit vriendschap en uit respect voor uw loopbaan als Officier Para-Commando en als mens. Nadat hij Griekse-Latijnse humaniora had gestudeerd in het Koninklijk Atheneum van ROCHEFORT, begon Guy op 1 augustus 1955 zijn militaire dienst als KRO in de School Cie Para-Cdo in WARTET. Hij zette zijn opleiding voort in de Infanterieschool in AARLEN alvorens hij zich in juni 1956 aansloot bij het 2Cdo in NAMEN en zijn Cdo brevet behaalde. Dan begint het eerste echt Afrikaanse deel van zijn carrière. Hij zal in totaal 6 maal in AFRIKA verblijven, als onderdeel van een langdurige aanwezigheid van het Regiment Para-Cdo voor training, instructie- en interventiemissies.

Eerste verblijf. Van 1 juli 1956 tot augustus 1957. Hij vervoegt KAMINA in het 3 Para-Commando als adjunct S2, werd op 1 oktober 1956 benoemd tot reserve Onderluitenant, nam deel aan de beroemde overlevingstest en ontmoette zijn toekomstige vrouw. Aan het einde van deze periode werd hij als pelotonscommandant toegewezen aan de 1 Compagnie van het 2 de Commando. Na een eerste ongeluk gedurende een valschermsprong, waarbij hij twee ruggenwervels brak, werd hij benoemd tot Officier MTO (Maintenance Transport Onderhoud).

Het tweede verblijf, van 10 januari tot juni 1959. In het 2 Bn Cdo, na de incidenten bij LEOPOLDVILLE. Bij zijn terugkeer naar BELGIË trouwde hij op 28 november.

Verblijf 3: van maart tot mei 1960. Nog steeds bij het 2 Bn Cdo, in KAMINA, daarna in KITONA. Terug in BELGIË slaagde hij in oktober 1960 in het toelatingsexamen voor de cursus aanvullend kader. In de tussentijd had hij het bevel gevoerd over een Nederlandstalig peloton ter voorbereiding van het examen tweede taal.

Hoewel hij zich vrijwillig aanmeldde, lieten de omstandigheden het niet toe dat hij deelnam aan de operaties die verband hielden met de onafhankelijkheid.

Verblijf 4: van eind oktober 1960 tot juli 1961. In het 6 Bataljon Commando in de functie van 2IC (tweede in bevel) van de Staf en Diensten Compagnie. Eerst in USUMBURA (URUNDI), daarna in KISENY (RWANDA) als pelotonscommandant RECCE in versterking van de eerste compagnie, dat een paar dagen eerder te lijden had gehad onder een offensief van het NCL (Nationaal Congolees Leger).

Verblijf 5: van februari tot half juli 1962. In het 4 Bataljon Commando als 2IC van de 1 Cie (Lt GENOT). Bij zijn terugkeer naar BELGIË werd hij aangeduid om de cursus ENTAC te volgen in LEOPOLDSBURG. Op 26 juni 1963 werd hij benoemd tot Luitenant.

Het tweede deel van zijn carrière bracht hij door in de Compagnie ATk (Anti-Tank) Para-Commando opgericht op 1 maart 1963.

Hij was eerst pelotonscommandant en nam deel aan verschillende AMF(L)-oefeningen ter ondersteuning van de Regimentsbataljons, voordat hij in 1968 2IC van de Compagnie werd, waar hij toen Kapitein was. In 1971 werd hij, als onderdeel van het peterschap van de Cie ATk Para Commando door de gemeente GRANDHAN, benoemd tot ereburger.

Parade Compagnie ATk, links vooraan Kapitein Guy DEUDON, 2IC.

In februari 1972 kreeg hij een nieuwe uitdaging: hij werd benoemd tot Adjudant van de Belgische Generaal GROVEN, Commandant van de AMF(L). Hij ging met zijn gezin naar HEIDELBERG in de Bondsrepubliek Duitsland werken en werd in juni 1973 benoemd tot Kapitein-commandant. Hij bekleedde deze functie **tot juni 1976** en nam daarna de functie van S4 op zich in het 2 Bn Cdo. In 1974 lukte hij helaas zijn tweede taalexamen niet, om de graad van Majoor te bereiken. Dit was toen de enige mogelijkheid voor de aanvullende Officieren om tot deze rang te promoveren.

In 1978, op initiatief van wijlen Luitenant Generaal ROMAN, die zijn wens kenbaar had gemaakt aan de Korpsoverste, ondernam hij stappen om het **Commando Museum** op te richten. Hij zal de rol van projectleider op zich nemen en wordt omringd door een trouw team van vrijwilligers, aanvankelijk vooral actieve Onderofficieren en later gepensioneerde Onderofficieren en Vrijwilligers.

Een laatste verblijf in AFRIKA in april 1979. In het 2 Bataljon Commando zou de lange Afrikaanse episode van zijn actieve carrière afsluiten. Dit was een trainingsmissie, in de context van een onstabiele veiligheidssituatie in CONGO.

Op 1 juli 1986 ging hij met pensioen na een bewogen carrière. Het lot spaarde Guy niet, hij werd het slachtoffer van meerdere valschermsprongen, waarbij hij diverse breuken en een hersenschudding opliep. Dankzij zijn doorzettingsvermogen, zijn professionele geweten en zijn moed is Guy altijd weer opgestaan en heeft hij zijn opmerkelijke route voortgezet. **Guy's pensioen zal net zo actief zijn.** Hij wordt op zijn verzoek opgenomen binnen het **reservekader**. Vanaf 1986 nam hij deel aan verschillende oefeningen binnen het Hoofdkwartier AMF(L) in NOORWEGEN, DENEMARKEN, ITALIË, GRIEKENLAND en TURKIJE. En zelfs in 1987 in CANADA voor een trainingscursus in zeer koude omstandigheden.

Op 31 december 1989 verliet hij het reservekader. **Maar de man was nog niet tevreden! In 1992** meldde hij zich meteen als vrijwilliger **voor de NGO CARITAS**. Van 1992 tot 1999 reisde hij naar KROATIË in een Bosnisch vluchtelingenkamp, naar ZAÏRE voor de restauratie van het MONGWALU-ziekenhuis naar OEGANDA, BURUNDI en naar ALBANIË.

Meestal voor een periode van 6 maanden, altijd voor missies met een sterk humanitair karakter. Het lot was Guy opnieuw hardvochtig in ALBANIË. Hij werd getroffen door een hersenbloeding en moest naar BELGIË worden gerepatriëerd. Een week in het ziekenhuis brengt hem weer op de been.

In 2014 Na een auto-ongeval, lijdt hij regelmatig aan felle hoofdpijn, die regelmatige inname medicamenten vereist. Geremd en verplicht beslist hij af te treden als Afgevaardigd Bestuurder van de **VZW van het Museum der Commando's**. Hij zal dus, volgens zijn eigen woorden, 36 jaar met een kleine formidabele kleine ploeg ten dienste van het Museum gebleven zijn. Iedereen weet hoezeer dit prachtig project op heden nog welvarend is. Als slot.

Kortgeleden hebben we nog de gelegenheid gehad Guy te kruisen gedurende verschillende plechtigheden en herdenkingen. Waaronder de laatste ter gelegenheid van de 25ste verjaardag overlijden van de Generaal DANLOY, stichter van de Belgische Commando's. Bewijs van zijn onvergankelijke gehechtheid aan de Commando's en de familie Para-Commando.

Beste Guy, in naam van ons allen, dank, u mag nu in vrede rusten...

Tekst: Generaal o.r. Freddy VAN DE WEGHE.

Vrije vertaling Franse tekst: TEAM redactie.

Uitreiking medaille Officier in de Léopoldsorde (Burger) aan de Commandant. o.r. G. DEUDON door Lt Kol V. PIERARD in 2014.

EEN AFRIKANSE ONDERVINDING.

Deze tekst is een uittreksel uit het boek van graaf Henri le Grelle, "Gentleman globbetrotter". De auteur, dienstplichtige Para-Commando in 1959-1960, deelt de herinnering aan zijn ervaring als sectiecommandant Para-Commando tijdens de gebeurtenissen in Belgisch-Congo in 1959.

Het leger in Congo.

Nadat we de schoolcompagnie in Wartet in de buurt van Marche-les-Dames met succes hadden verlaten, werden we overgebracht naar de citadel van Namen naar het Regiment en het 2de Bataljon Commando.

Met mijn welverdiende nieuwe groene muts op werden we ter beschikking gesteld van de 1e compagnie. Ik heb onder mijn bevel een sectie van serieuze kerels met een achtergrond van deugnieten, best aardig ondanks alles!!

Ik heb mijn opleiding bij deze compagnie voortgezet in de citadel van Namen. Na een paar weken worden we verplaatst naar Schaffen in het Trainingscentrum voor Parachutisten om ons parachutistenbrevet te behalen. Om twee uur in de nacht van 9 januari 1959, toen ik heel slecht sliep, werden we wakker, verblind door het licht van de kamerlamp die plotseling aanging. Zou het een oefening kunnen zijn zoals het vaak gebeurt? Nee, en het enige wat ik kan begrijpen is het gegeven bevel: "We vertrekken uit Schaffen, neem al je spullen mee". Iedereen heeft het druk... We slikken snel een kopje koffie... Het is min vijf buiten en de sneeuw maakt de dropping zone witter.

We komen in een vrachtwagen met dekzeil aan bij de citadel van Namen, bij zonsopgang, over een ijzige weg. De mannen zijn doodgevroren na deze nachtmerrieachtige reis. Distributie van wapens en uitrusting, waaronder een koloniaal uniform. We krijgen de bevestiging dat ze zonder verdere details naar Congo zouden vertrekken en we krijgen ook toestemming om onze familieleden telefonisch op de hoogte te stellen. Het weer verslechtert en "*fugit tempus*, de tijd verstrikt in de "standby room" van het militaire vliegveld Melsbroek.

Minister van Defensie Gilson kwam bij ons langs en bevestigde nog eens ons vertrek naar Congo. Maar weinig details: waar, wanneer en voor hoe lang?!!! Nou, we zullen zien... De missie heette "Quick Action" en leverde ons veel later de kwalificatie van veteranen op door de Minister van Defensie.

Het sneeuwt in grote vlokken... We gingen aan boord met wapens en bagage in een Sabena DC7, voor de gelegenheid gevorderd door de overheid. Het vliegtuig was klaar om op te stijgen naar New York

Vijf of zes andere Sabena-vliegtuigen zullen ook worden opgeëist voor het "feest" dat ons te wachten staat!! Onze C119-vliegtuigen maken ook deel uit van het pakket. We rijden langzaam over het besneeuwde en nauwelijks zichtbare pad, en ineens een schok, oh... Licht... Iemand roept: "Kijk naar propeller aan de rechter kant! ». Inderdaad, het raakt de grond en we leunen helemaal naar rechts terwijl het vliegtuig onverbiddelijk wegzakt in de dikke laag sneeuw. De machine heeft inderdaad gedeeltelijk het praktisch onzichtbare spoor verlaten

Na vijf uur wachten op de reparatie gaan we weer aan boord... Buiten nog steeds de sneeuwstorm. Uiteindelijk, na deze eindeloze uren, zijn we in de lucht en aan het einde van een elf uur durende vlucht landen we in Kamina na twee tussenstops, in Algiers en Kano (Tsjaad).

Een kort verblijf in "Baka" (basis Kamina) en herverdeling van aangepast materiaal (pfff! Daar de overgang brutaal was, vanaf -5 graden hadden we de 30 graden bereikt). We ruilen de BD (Battle-Dress) in voor een linnen kledij, zonder de nivaquine (anti-malaria geneesmiddel) te vergeten.

Na enkele orders en distributie van munitie gingen we naar Leopoldstad waar we na een vlucht van twee uur landden op het vliegveld van N'dolo (N'djili was nog in aanbouw). De sfeer was gespannen.

We reizen door de hele stad in vrachtwagens van de "Force Publique" (**Openbare Weermacht**), en passeren verschillende keren op dezelfde plaatsen om de lokale bevolking te laten geloven dat we in groten getale zijn en onze wapens in het zicht houden.

Door deze demonstraties van geweld, bajonetten bevestigd, in de straten en boulevards, paradeerde onze compagnie rond, een beetje zoals Maori-rugbyspelers voor een wedstrijd.

Uiteindelijk bereiken we een enorm gebouw in Leopoldstad. Het bevindt zich nog in de fase van de structurele werkzaamheden – in principe bedoeld voor de Gouverneur-Generaal – en bevindt zich op een plaats die "Stanley Pool" wordt genoemd vanwege de twee kilometer breed, tegenover Brazzaville (AEF: Frans Equatoriaal Afrika) (waar het ook heet is). We installeren ons zo goed mogelijk in deze geïmproviseerde kazerne. Aan de andere kant van de Albertlaan ligt de Cité, waar honderdduizenden Congolezen wonen. Hier begon de onrust, op 4 januari 1959.

Onnodig te zeggen dat de Belgische kolonisten erg blij waren om ons te zien aankomen! Toen we aankwamen, begon een hoge officier ons de redenen voor onze aanwezigheid uit te leggen: eigenlijk "om verhitte geesten te kalmeren". Ten tweede om Operatie Caroline uit te voeren, een missie die bedoeld is om "buurten te beveiligen die worden bewoond door de blanke bevolking". Kortom, voor ons komt het ook neer op het formele verbod om het "kamp" voorlopig te verlaten en de avondklok. Heel eenvoudig... We zijn afgesneden van de wereld!! Met de "boustifaille" van het Regina Hotel... behoorlijk walgelijk.

Officiële bezoeken volgen elkaar op naar het kamp. Eerst generaal Janssens, (hoofd van de Force Publique (**Openbare Weermacht**) in Congo), daarna Gouverneur-Generaal Cornélis, Minister van Congo enz.

Er werd contact gelegd met onze Franse bureaus aan de overkant van de rivier in Brazzaville (AEF) waar een parachute centrum werd opgezet .

De beschikbare vliegtuigen zijn DC3 Dakota's (een uitzonderlijk vliegtuig dat dateert uit 1938) maar we waren nog nooit van dit type vliegtuig gesprongen. Onze training in Schaffen werd gedaan door middel van een ballonsprong op 300 meter hoogte of vanuit het C119 (Flying boxcar) vliegtuig.

Na een korte opleiding vloog onze "stick" (een team van ongeveer vijftien para's) over de savanne terwijl het nieuws van de parachutesprong op grote schaal werd verspreid onder de blanke en zwarte bevolking. We hopen dat dit indruk op hen zal maken. Dat is het doel! We zitten naast elkaar en vliegen met onze deuren open. De "dispatcher", een Franse "dikke nek", is zeer comfortabel, zijn benen hangen uit het vliegtuig.

Dat is het, we zijn weer vogels! De zwarten zijn verbijsterd. Ik leer even later waarom! Ze fluisteren tegen elkaar: "Ze springen met een groot laken uit een vliegtuig en landen op de grond, ja, maar hoe komen ze weer overeind?"

Een ietwat tendentieuze Rhodesische krant kopte destijds over onze aanwezigheid in Leopoldstad: "De bloeddorstige Belgische parachutisten... honderd doden in Leopoldstad" en bla bla. Nou ja: de rust heerste weer en we bleven waakzaam.

De volgende dag vertrok ik met mijn sectie van wacht naar "Cent maisons", een afgelegen wijk met blanken. We hebben een radio aangesloten op het hoofdkwartier en een jeep. We controleren de identiteitspapieren van de zwarten die ons met grote angstige ogen aankijken. We spelen de rol van politie. We blijven waakzaam en ik heb een record gebroken: drie nachten zonder slaap! Ik was verwilderd...

De blanken van "Cent maisons" zijn zeer attent, bieden aan om onze kleren te wassen en voorzien ons van wat voedsel dat niet beschikbaar is in de kantine. Van een verre neef en vriend, Marc de Bergeyck, die voor de CMB werkte, kreeg ik zelfs een militair hemd! Hij nodigt me vaak uit om een maaltijd te delen om onze droevige routine te verbeteren. In zekere zin worden we soms verwelkomd alsof we familie zijn. Het is erg aangenaam, gezien onze nogal ruwe levensomstandigheden.

Op een andere dag bevind ik me met mijn sectie op het kleine vliegveld van N'Dolo naast de zwarte wijk (genaamd, ik weet niet waarom: de Belg) om het veilig te stellen. Naast ons zat een compagnie van de Force Publique (Openbare Weermacht). Om de tijd te doden organiseren we een voetbalwedstrijd. We pakken een vreselijke tatouille op omdat ze zo snel en behendig zijn. Eerste overwinning voor zwart op blanken...

's Avonds spreid ik als postchef mijn schildwachten overal uit. Mijn vriend, sergeant Leenaerts kwam me opzoeken en vroeg me om weg te kunnen glippen met zijn nieuwe vrienden van de Force Publique (Openbare Weermacht). "Er is geen sprake van," zei ik tegen hem; "Het is ondenkbaar en bovendien staan we op oorlogsvoet." Maar hier is mijn kleintje dat verdwijnt. Er klonken geweerschoten, evenals beklijvende tchatchatcha-muziek die uit een donderende luidspreker werd uitgezonden. Waarschuwbord van de onafhankelijkheid van 1960?

Om 22 uur nog steeds geen Leenaerts. Ik maak me zorgen. Om 11 uur 's avonds nog steeds niets... Wat moeten we doen? Ik maak me veel, veel zorgen. Om middernacht sloeg ik alarm bij mijn superieur. Om twee uur 's nachts zie ik mijn sergeant terugkomen, wankelend, helemaal dronken!

De volgende dag werd een rapport gestuurd naar majoor Lemerrier, die de sergeant onmiddellijk degradeerde en hem voor enkele dagen naar de kerker stuurde.

Dit verhaal verontrustte me en kwelde me met scrupules, ik had het gevoel dat ik mijn vriend had verraden maar ik had geen keus, het risico was te groot en er heerste totale onzekerheid.

Door dit verblijf kon ik het probleem tussen zwarten en blanken beter begrijpen: ze zijn in ieder geval heel verschillend!

De laatste zaterdag van de maand, betaaldag, storingen komen vaak voor. In de stad zijn er niet al te veel "matata's", maar tamtams die elkaar de hele nacht door tientallen kilometers van elkaar beantwoorden. Ik heb nog steeds dit spookachtige ritme in mijn hoofd. Ik zou bijna een wandeling maken in Matonge, enkel om er nog eens naar te luisteren... En om me die tijd in mijn leven te herinneren toen ik zo'n gelukkige soldaat was.

In maart vertrokken we met onze uitrusting naar Ozone, een Commandokamp bij Leopoldstad, onder bevel van luitenant Bebronne.

Verwachte duur van de opleiding: een maand. In klimatologische omstandigheden die niets te maken hadden met wat we in Marche-les-Dames hadden moeten meemaken om ons Commando-certificaat te behalen (hitte, 70% luchtvochtigheid en de oorlog tegen muggen). Proefdier op een bepaalde manier voor deze eerste harde ervaring. Het was generaal Janssens, opperbevelhebber van de Force Publique (Openbare Weermacht), die ons het certificaat overhandigde.

Operatie overleving in Katanga, juli 1959.

De uitdaging bestond uit een echte overlevingsoperatie. Geparachuteerd met een minimum aan uitrusting midden in de wildernis, op een uur vliegen van Kamina, met vijftien andere jongens, hadden we alleen een kompas, een vage kaart, een Enfield-geweer uit de 40-45 oorlog op onze rug. Om ons te voeden, als het geluk ons toelachte, schoten we een antilope of een wrattenzwijn bij de nadering (de K-rantsoendoos was er om er goed uit te zien, maar verboden om hem te openen, hij was verzegeld).

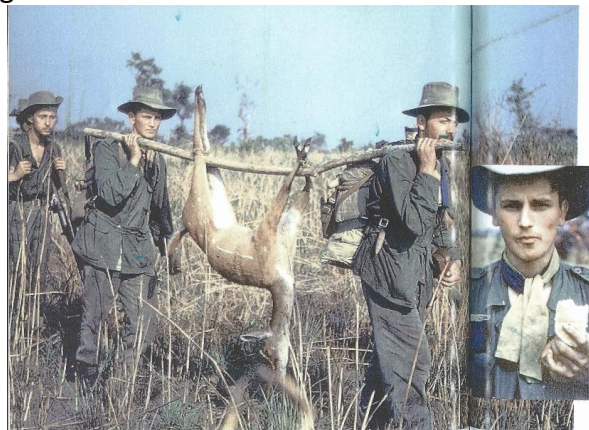
DC3 Dakota.

Vers geslacht bushmeat, duiven, wrattenzwijnen of antilopen, moesten onmiddellijk worden gerookt op een geïmproviseerde grill gemaakt van stokjes en bedekt met gebladerte. Eten moest je verdienen. En drinken! We hadden tabletten om het bruinachtige water te zuiveren dat op de bodem van de bosgalerijen werd verzameld als ze niet droog waren. We hadden instructies gekregen over eetbare struikplanten, waaronder: vumba-vumba, tembo-tembo, apenappels (mini zure appels om voor te sterven), pili-pili enz. Ik heb zelfs varens ingeslikt (Niet op de lijst) die ik met olie heb overgoten... van een geweer per ongeluk. Ik ben er niet aan gestorven.

's Nachts maakten we een vuur om de wilde dieren, buffels, olifanten en rode mieren te verjagen. S' Nachts in de bush, wat een charivari... Ik hoor nog steeds het gebrul, gesis en geblaf min of meer dicht bij ons. Kessel heeft er in "De leeuw" beter over geschreven dan ik... Eén van de teams werd door vier buffels op een piste belaagd. Een ander team moest fosforgranaten gebruiken om een kudde olifanten af te weren.

Op de vijfde dag, op een piste dat we moesten oversteken, wachtten het team dat verantwoordelijk was voor het controleren van onze gezondheidstoestand en het controleren of de rantsoendozen nog goed afgesloten waren, de Geneesheer Commandant Noé en de Commandant Miserochi. Ze hadden ook de missie om onze karaktersterkte te testen door ons aan te moedigen op te geven. Wat mij betreft, was er geen sprake van, net als voor de overgrote meerderheid van ons. Na tien dagen was ik vijf kilo afgevallen en was mijn bloeddruk flink gedaald. Vasten...! In het begin knaagde de honger aan me en het visioen van een kip en friet met mayonaise obsedeerde me... Ik had een klein receptenboekje onder mijn bushhoed dat ik 's avonds met plezier hardop voorlas, gewoon om nog wat meer te kwijlen...

Maar na een tijdje wen je eraan, afgezien van de duizeligheid... Wassen, je moet er niet aan denken. Door een gebrek aan water aan de ene kant en aan de andere kant beschermde opgedroogd zweet onze huid tegen insecten. Aan het einde van de tiende dag dachten we nauwelijks dat we het einde van de operatie hadden bereikt, toen we meerdere keren zonder uitleg in en uit een vrachtwagen moesten stappen! Alleen maar om onze psychologische weerstand tot het uiterste te drijven. Daar gaven sommigen het op of werden ze gek. Toen we aan het einde van deze nachtmerrieachtige tien kilometer geforceerde mars, soep, pap, etc. dachten dat het een luchtspiegeling was totdat we eindelijk een echt sandwich in onze mond konden stoppen. Bravo in ieder geval, het was ons gelukt en ons overlevingsbrevet behaald.

**Met Mathieu et Johnny van Overbeke, die onze voorraadkast dragen!
Op het randje, Henry vermagerd aan het einde van de overleving...**

Toen iedereen naar Kitona (Neder Congo) werd vervoerd, had ik het voorrecht om in Kamina in Katanga te blijven omdat onze DC3-vliegtuigen niet de capaciteit hadden om alle deelnemers aan de overlevingsoefening mee te nemen.

Als tweetalige werd mij de verantwoordelijkheid van een Vlaams peloton toevertrouwd. En ik kon me wijden aan een paar dagen rust, sport en toerisme. Mijn neef, André Anne de Molina, destijds kapitein Para, en zijn vrouw Isabelle nodigden me vaak uit om de kip met friet van mijn dromen te eten. In 1964 vertoonde deze neef (als S3) uitzonderlijk gedrag tijdens de redding van kolonisten in Stanleyville. Op hetzelfde moment had Henri d'Yve, teruggekeerd uit het Vreemdelingenlegioen, zich bij ons gevoegd. Een week later vlogen we naar Léo waar een nieuwe technische storing van de DC3 ons nog een week aan de grond hield. Ik was verrukt omdat ik het eindelijk kon vieren met mijn neef Charles de Bergeyck die daar was met het 14de Para-detachement. We dronken het droog, vooral whisky en cola. Ik herinner me een vroege ochtend toen ik, volkomen somber, terugkeerde naar de basis met de bakkerswagen die zijn zondagse pistolen afleverde en om de tweehonderd meters stopte.

Dan terug naar lage Congo, naar de basis van Kitona bij de Atlantische Oceaan en Boma. Diverse operaties, o.a. met de Force Publique (Openbare Weermacht) in Matadi, Lukula en vele verblijven in de jungle om het vreselijk vochtige en hete klimaat te doorstaan waar je malaria kreeg van muggen.

Ik verbleef negen maanden in Congo, onderbroken met een verlof van tien dagen... Close combat, cat-crawl, diverse demonstraties (lorry exit), springen van een rijdende vrachtwagen met 40 km/u, death-slide (glijden aan een touw vanaf de top van een boom), gevecht zwemmen (in het water met uitrusting), vloten bouwen op de Congo-rivier, landen in een rubberboot en klif beklimmen. Dit is ons dagelijks gewoonte. En het defilé op 21 juli voor de ogen van Gouverneur Cornelis. Ik zie nog steeds de onwaarschijnlijke fanfare, zonder staart of kop, van de Force Publique (Openbare Weermacht), die achter ons defileren in looppos om te paraderen.

Voor mij was het een geweldige tijd. Alles werkte voor mij, niets was een beperking, zelfs niet de ergste moeilijkheden. Het versterkte mijn karakter en gaf me het idee van "Geest" en kameraadschap, wat eeuwig is. Ik heb alle briefwisseling met mijn moeder uit die tijd bewaard. Wij, de oud-strijders van het 2de Bataljon Commando, ontmoeten elkaar elk jaar opnieuw in Flawinne. Een paar ontbreken van jaar tot jaar. Een heel tijdperk!

PMP: De terugkeer van de Commando's naar Congo.

Gepensioneerd Brigadegeneraal Pascal Laureys geeft ons zijn analyse van het militaire partnerschapsprogramma met de Democratische Republiek Congo.

De dag na de onafhankelijkheid van Congo begint een eerste periode van samenwerking tussen de Belgische en Congolese strijdkrachten. Deze zal verschillende vormen en formaten aannemen, de grillen volgend van de periodes van crisis en opwarming die de relaties tussen België en zijn voormalige kolonie kenmerken.

Incidenten op de campus van de universiteit van Lubumbashi in 1990 maakten een einde aan wat toen de Technische Militaire Samenwerking (TMS) werd genoemd.

Op dat moment waren er nog zo'n vijftientachtig militaire medewerkers betrokken bij zes projecten, voornamelijk gericht op opleiding van en advies aan kaderleden. Veel Para-Commando's namen eraan deel, en de Commando's richtten zelfs in Kota-Koli een Commando-Opleidingscentrum op dat grote faam verwierf op het hele Afrikaanse continent.

Men moest wachten tot midden 2003 en de oprichting van een overgangsregering van nationale eenheid, voorgezeten door Joseph Kabila, voordat België overwoog opnieuw samen te werken op militair vlak. De Belgische regering zag daarin een middel om het democratiseringsproces in Congo te versterken via de hervorming van de veiligheidssector. Bovendien bood het haar de kans om haar troepen te trainen in een equatoriale omgeving en om daar een internationaal erkende expertise te bestendigen. Na verschillende gesprekken tussen Belgische en Congolese autoriteiten ontstaat het idee om een Programma voor Militaire Partnerschap (PMP) uit te werken. Dit programma moest breken met het vroegere concept van technische militaire samenwerking. De leidmotieven ervan zijn: pragmatiek, concrete acties die jaarlijks gezamenlijk worden vastgelegd in het kader van een echt partnerschap, die snel in werking treden en gericht zijn op de korte, of eventueel middellange termijn. Zijn prioritaire werkerterreinen zijn gericht op het opzetten van operationele eenheden en de vorming van kaderleden, evenals op logistieke steun en hulp bij infrastructuuropbouw. Daarbovenop komen nog kleinschalige projecten zoals opvoeding rond burgerzin en AIDS, of steun aan oud-strijders van de Openbare *Strijdkrachten*. Bovendien zal het geheel regelmatig geëvalueerd worden in samenwerking met onze Congolese partners, en eventueel met partners uit andere landen die aan het project wensen bij te dragen.

Geconfronteerd met kolossale uitdagingen.

De heropbouw van de Strijdkrachten van de Democratische Republiek Congo (FARDC) blijkt van meet af aan een titanenwerk, gezien het grote aantal uitdagingen, zowel aan Belgische als aan Congolese zijde. In België vinden sommigen het weinig verstandig om Belgische militairen naar een voormalige kolonie te sturen na de moord op de tien para's in Rwanda in april 1994 zeker als het daarbij gaat over het sturen van in de eerste plaats om het 2de Bataljon Commando's. De veiligheid is immers nog steeds niet hersteld in de Democratische Republiek Congo (DRC), en in het oosten van het land zijn er nog steeds talrijke "negatieve krachten" actief. Daarenboven kosten de logistieke ondersteuning door de enorme omvang van het Congolese grondgebied en de erbarmelijke staat van de communicatiemiddelen voor heel wat hoofdbrekens.

De keuze van Kisangani als locatie voor de eerste missie, genaamd "Avenir" (toekomst), die de vorming van de 1ste Geïntegreerde Brigade tot doel heeft, wakkert de bedenkingen van de grootste sceptici nog verder aan. Deze stad ligt immers meer dan 1.200 kilometer in vogelvlucht van Kinshasa en bevindt zich op het breukvlak, een zone van extreme spanningen, tussen de drie grote rivaliserende partijen: te weten de getrouwen aan de centrale regering (gesteund onder andere door Angola), de partizanen van de Congolese Bevrijdingsbeweging (MLC) gesteund door Oeganda of de Congolese Verzameling voor Democratie (RCD), gesteund door Rwanda.

Daarom zal het naleven van de aanbevelingen van de parlementaire commissie over Rwanda een impact hebben op middelen personeel en materieel van het instructeurscontingent. Bovendien is de Belgische militaire aanwezigheid in Afrika zeldzamer geworden, waardoor de ervaring, die in de loop van een lange periode van samenwerking was opgebouwd, grotendeels verloren is gegaan. Vele aspecten ervan moesten dus opnieuw worden ontdekt. Nochtans is het precies die expertise die ons land een plaats aan de tafel van de Afrika-experts heeft bezorgd. Parallel aan dit verlies aan kennis zijn de Belgische strijdkrachten sinds het einde van de Koude Oorlog en het daaropvolgende streven naar het "innen van de vredesdividenden" begonnen met een reeks diepgaande hervormingen. De voortdurende inkrimping van de middelen zowel op het vlak van personeel, materieel als financiën verplicht het commando ertoe voortdurend te zoeken naar de best mogelijke "kosten-batenverhouding".

Maar deze moeilijkheden lijken bijna onbeduidend in vergelijking met de gigantische uitdagingen waarmee de FARDC geconfronteerd worden.

De vorming van de overgangsregering op 30 juni 2003 verstart de militaire situatie, behalve in Ituri, en laat duizenden strijders van alle fracties achter op het terrein.

De eerste uitdaging voor de Congolese autoriteiten bestaat er dan ook in om deze militairen, afkomstig uit uiteenlopende achtergronden en tot dan toe strijdend tegen elkaar, te identificeren en te integreren in een republikeins leger.

Daarbij komt nog dat ze heel verschillende opleidingen hebben genoten: sommigen kwamen uit klassieke militaire academies, terwijl anderen ter plaatse werden opgeleid — in het Frans, Engels of zelfs Portugees. En dat alles bovenop de verschillen eigen *aan het* Congolese leger zelf, zoals etnische afkomst, geloofsovertuigingen en lokale talen.

Deze taken worden nog moeilijker doordat er op dat moment nog geen echt overkoepelend plan voor de hervorming van de strijdkrachten bestaat. Pas veel later, na audits, evaluaties en de in plaat stelling van een rondetafelconferentie, zal door de Congolese autoriteiten in samenwerking met hun partners waaronder België een eerste echt hervormingsplan worden opgesteld.

Bij deze moeilijkheden komt bovenop nog het sluimerend gebrek aan materiële en financiële middelen. Enkel een zogenaamd “huishoudfonds” wordt gedeeltelijk toegekend voor voedselvoorziening, en moet bovendien ook het gebrek aan andere werkmiddelen compenseren. Geen enkele infrastructuur die naam waardig is nog in staat om troepen onder waardige omstandigheden te huisvesten.

Bovendien worden de militairen slecht betaald, onvoldoende en onregelmatig. Daarvoor zijn meerdere verklaringen. De eerste heeft te maken met de identificatie van de rechthebbenden, wat het belang van een degelijke registratie benadrukt. Vervolgens zorgt ook de betalingsketen en -wijze voor wat problemen. De soldij wordt eerst overgemaakt naar de militaire regio waar de soldaat geacht wordt zich te bevinden. Daarna wordt ze “handje contantje” uitbetaald door de commandant, en dus niet gestort op een bankrekening met alle mogelijke misbruiken die dat met zich kan meebrengen. De eerste opdracht van de missie van de Europese Unie voor de hervorming van de veiligheidssector, de EUSEC, zal dan ook het uitvoeren van een degelijke personeelsregistratie zijn, het duidelijk identificeren van de militairen en het opzetten van een betalingsketen die losstaat van het commando.

Tenslotte gaat het, net als ten tijde van de Openbare Weermacht, niet om een echt salaris, maar om een aanvulling op wat niet door de overheid wordt voorzien. In theorie zou de staat immers instaan voor huisvesting, uitrusting, voeding, gezondheidszorg, vervoer en onderwijs voor de kinderen. In de praktijk zijn de militairen echter verplicht om al deze diensten zelf te bekostigen met hun schamele loon. Dat dwingt hen vaak om bijkomende activiteiten uit te oefenen of op andere manieren in hun levensonderhoud te voorzien soms ten koste van de lokale bevolking die ze eigenlijk zouden moeten beschermen.

Een van de grootste uitdagingen bestaat er bovendien in om de soms rampzalige reputatie van de FARDC te verbeteren. In feite, in plaats van bij te dragen aan een *oplossing voor* de onveiligheidsproblematiek zijn de soldaten er dikwijls de hoofdoorzaak van. Daarom zullen de instructeurs er voortdurend op toezien dat zij hen gedragsregels en het humanitair oorlogsrecht aanleren, zoals dat hoort in elk leger dat deze naam waardig is.

Tot slot komt daar nog de gewoonte bij van de Congolese troepen om samen met hun gezin te leven en zich te verplaatsen. Door het gebrek aan scheiding tussen werkzone en leef zone moet de commandant niet alleen rekening houden met de problemen van de soldaat, maar ook met die van zijn familie wat zijn taak des te complexer maakt.

Een bilan met gemengde resultaten.

Sinds de oprichting van het Programma voor Militair Partnerschap (PMP) met de DRC zijn tal van acties succesvol uitgevoerd.

Een beetje overal op grondgebied werden verschillende operationele eenheden opgericht: twee geïntegreerde brigades, een snelle reactiemacht en een bruggenbouwbataljon van de genie. Tegelijkertijd werden tal van instructeurs, met name commando's, opgeleid. De nadruk werd ook gelegd op de opleiding van kaderleden in staftechnieken en bouwkundige genietechnieken. Het merendeel van deze verwezenlijkingen werd regelmatig geëvalueerd, wat bijzonder waardevol bleek voor de opmaak van het strategisch hervormingsplan van de FARDC en de opeenvolgende activiteiten van het PMP. Daarbij moeten ook de vele opleidingen worden vermeld die aan Congolese cursisten in België werden verstrekt niet ontbreken.

De grootste troef van het PMP bestaat in het pragmatiek waarmee het wordt uitgevoerd, met de nadruk op concrete acties die op korte termijn haalbaar zijn. Logischerwijs had men zich in de eerste plaats moeten richten op de opleiding van kaderleden en wapenscholen, eerder dan op operationele eenheden. Toch dwong de dringende noodzaak om het verkiezingsproces van 2006 op korte termijn te beveiligen, ertoe om achttien brigades op te richten waarin militairen van alle fracties werden geïntegreerd. De deelname van de

Belgische Defensie aan dit ambitieuze doel heeft bijgedragen aan een vreedzame overgang en duidelijk de expertise van onze militairen bevestigd. Pas in een tweede fase verschoof de focus naar de basisopleiding van officieren aan de Militaire Academie (AcaMil) in Kananga de voormalige School Vorming Officieren (EFO) en naar de School Praktijken van de Genie in Likasi. Uiteindelijk werd ook een nieuw Commando Opleidingscentrum opgericht in Kindu, aangezien dat van Kota-Koli vervallen was en een herbestemming had gekregen voor het samenbrengen en de basisopleiding van nieuw "geïntegreerde" militairen. Diezelfde praktische ingesteldheid zorgde ervoor dat we ons na elke missie wisten aan te passen. In het begin namen we het verzamelen van de geselecteerde Congolese militairen, hun huisvesting, voeding en een deel van hun uitrusting volledig op ons. Later veranderde dit.

Van een volledige ondersteuning evolueerde dit naar een "train the trainer"-aanpak, waarbij we Congolese instructeurs vormden die zelf in staat waren hun personeel op te leiden. Daarnaast werd het programma na verloop van tijd ook afgestemd op het strategisch plan dat door de Congolese autoriteiten werd ontwikkeld. Zo droegen we bij aan de pijler "afschrikking" door het oprichten van operationele eenheden, aan de pijler "wederopbouw" door het opleiden van bouwkundig geniepersoneel, en aan de pijler "uitmuntendheid" door de vorming van kaderleden en militairen die de mensenrechten respecteren.

Bovendien slaagde de Belgische Defensie erin om in Kindu een echte synergie op te bouwen met de FOD Buitenlandse Zaken en de Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking. Die financierden de renovatie van een oud kamp van de Openbare Weermacht, het kamp Lwama, en de bouw van woningen voor de families van de militairen (missie "FAMIKI" in Kindu en "FAMILLO" in Lokandu). Deze werken werden uitgevoerd door het Congolese geniepersoneel, opgeleid in het kader van het PMP, onder begeleiding van Belgische instructeurs.

Maar het partnerschap kent niet alleen sterke punten. In het begin waren de acties te sterk gericht op de zeer korte termijn, zonder echt opvolging, in afwezigheid van een gemeenschappelijk lang termijnplan. Dat is des te jammerlijker omdat de capaciteit van het Belgische leger beperkt is en de Congolese middelen altijd tot het absolute minimum beperkt zijn gebleven. De geleidelijke overname van logistieke verantwoordelijkheden door de FARDC heeft hun taak bovendien nog moeilijker gemaakt. Toch heeft de krapte van de Belgische budgetten het besef doen groeien dat het noodzakelijk was om middelen van de verschillende betrokken actoren te bundelen. In dat kader hebben we misschien een kans gemist om tot een betere synergie te komen met andere internationale partners. Zo valt het te betreuren dat de landen die bijdragen aan de hervorming van de veiligheidssector vaak hun eigen initiatieven ontwikkelen, zonder echt rekening te houden met de acties van anderen en soms zelfs niet met de prioriteiten van de Congolese autoriteiten. Een betere samenwerking met EUSEC had ons programma waarschijnlijk meer doeltreffend en afgelijnd kunnen maken.

Toch mogen we door deze tekortkomingen niet alle kansen over het hoofd zien die het partnerschap ons heeft geboden. Allereerst heeft het ons in staat gesteld om de expertise die onze internationale reputatie heeft gevestigd, te behouden en verder te ontwikkelen. Bovendien is België er dankzij deze acties in geslaagd om zijn positie te versterken als een van de belangrijke actoren voor stabiliteit in de regio van de Grote Meren.

Ten slotte moet worden benadrukt dat de “kosten-baten” verhouding bijzonder gunstig was, gezien de beperkte middelen die aan het PMP werden toegekend zeker in vergelijking met de normen van encadrering in onze eigen opleidingscentra in België of met de steun die werd verleend aan de strijdkrachten in Afghanistan, Operational Mentoring and Liaison Team (OMLT).

Maar al deze inspanningen dreigen tenietgedaan te worden als de wil om het partnerschap voort te zetten zou verdwijnen. Alles wat tot nu toe werd gerealiseerd, zou dan voor niets zijn geweest — een verspilling van energie en geld zeker als men bedenkt dat de eerste missies al meer dan twintig jaar geleden plaatsvonden. Het risico is des te groter omdat de Congolese autoriteiten vaak moeite hebben om de nodige fondsen vrij te maken om aan de voorwaarden voor de voortzetting van de activiteiten binnen de gestelde termijnen te voldoen. De hervorming van de veiligheidssector is een gigantische taak, als een brede rivier die moet worden overgestoken. Het zou jammer zijn om de overtocht halverwege op te geven.

Als de toegewezen middelen zouden wegvallen en het partnerschap zou worden beëindigd, dan zou België onvermijdelijk waardevolle expertise, kennis en het ergste van al geloofwaardigheid en invloed in de regio verliezen.

Kritische analyse

Zo ver zijn we gelukkig nog niet. Het PMP vertoont onmiskenbaar sterke punten.

Om duidelijke historische redenen onderhoudt België over het algemeen een bevoorrechte relatie met de Democratische Republiek Congo. De Belgische Defensie geniet er van een grondige kennis en een lange ervaring in de samenwerking met de FARDC. Hoewel de betrekkingen tussen beide landen in de loop van de tijd zijn geëvolueerd, zijn de banden altijd zeer hecht gebleven.

De Belgische militairen hebben door de jaren heen een uitstekende reputatie opgebouwd op het vlak van operationele inzet zowel als op gebied van infrastructuur. Daarnaast heeft de Belgische Luchtmacht talrijke transport- en logistieke steunmissies uitgevoerd, zowel ten voordele van Defensie zelf, als voor de FARDC en de VN in Congo. Deze expertisedomeinen worden internationaal erkend. Bovendien is onze kennis van het terrein een onmiskenbaar voordeel op het vlak van inlichtingenuitwisseling met onze bondgenoten. Tot slot is de basiskwaliteit van de FARDC-soldaten over het algemeen zeer goed, ook al is ze ongelijk verdeeld.

Toch mogen al deze sterke punten de zwakke plekken van het proces niet verhullen.

De troepensterkte van de FARDC blijft buitensporig groot en de kwaliteit van hun eenheden laat over het algemeen te wensen over. De operationele capaciteit van de logistieke ondersteuning binnen de FARDC vormt een bron van problemen. Ook is er nauwelijks sprake van sociale of familiale ondersteuning voor het personeel van de FARDC. De meeste opleidingen ten behoeve van de FARDC zijn onsamenhangend, soms zelfs gebrekkig. De samenstelling van de FARDC is bovendien niet homogeen omdat het kaderpersoneel uit zeer uiteenlopende achtergronden komt. Daarbovenop komt dat de FARDC kampen met een slechte reputatie. De veiligheidsdiensten worden zowel door de bevolking als door nationale en internationale actoren te vaak gezien als een bron van onveiligheid, in plaats van als bescherming.

De budgetten en middelen van Defensie in België zijn beperkt. Dit verplicht België om duidelijke prioriteiten te stellen en zich te focussen op domeinen waar haar expertise daadwerkelijk een meerwaarde biedt ten opzichte van de vele andere partners van Congo. Het huidige operatie- en opleidingsschema van Defensie is bovendien erg druk. Daar komt nog bij dat de bilaterale samenwerking tussen onze twee landen een gebrek aan continuïteit vertoont. Het PPM was te sterk gericht op de korte termijn, waardoor er van de investeringen die tijdens de uitvoering werden gedaan, nauwelijks iets is overgebleven. Daarom moeten we gebruikmaken van de reële kansen die zich voordoen binnen de huidige veiligheidssituatie in het oosten van de DRC.

Er is op dit moment een daadwerkelijke politieke wil, zowel aan Belgische als Congolese zijde, om de bilaterale samenwerking opnieuw op te starten, onder andere op militair vlak.

Dit geldt des te meer nu België zich noodgedwongen militair heeft teruggetrokken uit de Sahel regio.

Er bestaan heel wat mogelijkheden voor een "win-winsamenwerking" (kennisuitwisseling in ruil voor oefenterreinen en het behoud van vaardigheden). Congo heeft een dringende behoefte om zijn talrijke veiligheidsproblemen aan te pakken.

Hoewel er in 2007 een strategisch hervormingsplan voor de FARDC werd opgesteld en kort daarna herzien, zijn de meeste punten uit deze plannen nog steeds relevant. De stand van zaken binnen de FARDC blijft actueel en zou als basis moeten dienen voor het opzetten van gezamenlijke acties.

De grootste veiligheidsuitdagingen vinden plaats in moeilijk toegankelijke regio's, waarvoor specifieke opleiding en training vereist zijn. De Belgische Defensie beschikt, met haar Para-Commandotroepen, over gespecialiseerde eenheden op dit vlak, waarvan de internationale reputatie niet te betwisten valt. Daarnaast vormen de overmatige effectieven van de troepen van de FARDC een aanzienlijk arbeidspotentieel dat ten dienste kan worden gesteld van de natie op het gebied van (her)opbouw.

Toch wordt het militaire partnerschap helaas ook geconfronteerd met een aantal bedreigingen. De instabiliteit in de diplomatieke betrekkingen tussen België en de Democratische Republiek Congo vormt een rem op de uitvoering van een visie op lange-en zelfs op middellange termijn. De onveiligheid die in bepaalde regio's van de DRC heerst, kan de uitvoering van bepaalde projecten eveneens belemmeren, doordat Belgische militairen zich niet in deze gebieden kunnen ontplooien. Bovendien kan er bij sommige actoren een zekere vorm van ontmoediging ontstaan door het gebrek aan tastbare resultaten, ondanks de aanzienlijke investeringen die tot dusver in het PPM zijn gedaan. Met de tijd is er binnen de Belgische Defensie ook ervaring verloren gegaan, doordat de meeste actoren die betrokken waren bij het PPM inmiddels zijn vertrokken.

Daarnaast zijn er vandaag tal van andere partners van de DRC actief op militair vlak. Hierdoor is het actieterrein van het PPM steeds kleiner geworden, aangezien andere partners deze ruimte hebben ingenomen.

Ten slotte zou het gebrek aan concrete vooruitgang in de veiligheidssituatie in de DRC bepaalde Belgische actoren kunnen ontmoedigen om door te gaan met een vernieuwd partnerschap.

Vooruitzichten

Sinds de oprichting van het PPM kan het programma trots zijn op het enorme werk dat het heeft verricht en de onmiskenbare resultaten die het heeft behaald, die unaniem worden gewaardeerd. Zo slaagde de 1ste Geïntegreerde Brigade, die onmiddellijk na haar vorming werd ingezet in Ituri, erin dit gebied — destijds nog een district en intussen een volwaardige provincie — te beveiligen. Het 1ste Snelle Reactie bataljon, het 311de Bataljon dat werd opgeleid in Kananga en nadien in Kindu, slaagde er meteen na zijn opleiding in een regio van de provincie van de Evenaarsprovincie tot rust te brengen die werd geteisterd door conflicten tussen de Enyele- en Monzaya-gemeenschappen. Vervolgens boekten de eenheden van de 31ste Snelle Reactie brigade duidelijke resultaten tijdens operaties in de provincie Noord-Kivu. Wat de genietroepen betreft: zij stampen een volledig dorp uit de grond voor de gezinnen in de nabijheid van kamp Lwama in Kindu. Tot slot moet worden opgemerkt dat de commandant van het 311de Bataljon, luitenant-kolonel Evariste Somo Kakule, die later bevelhebber werd van de 31ste Snelle Reactie brigade en zijn hogere stafopleiding volgde aan het Belgische Defensiecollege, onlangs werd bevorderd tot generaal-majoor en benoemd tot gouverneur van de provincie Noord-Kivu. Dit is het mooiste bewijs van erkenning voor de kwaliteit van onze opleidingen!

Maar de toekomst van het PPM blijft onzeker. De belangrijkste acties werden al enkele jaren geleden uitgevoerd en de toen opgerichte eenheden zijn nu nog slechts een schaduw van wat ze ooit waren. Net zoals in onze eigen eenheden heeft de tijd zijn werk gedaan: het personeel is ouder geworden, is gepromoveerd of is zelfs gesneuveld in gevechten. Ter vergelijking: twee pelotonscommandanten van ons 2ème Bataillon de Commandos die deelnamen aan de missie "Avenir" in 2004, zijn intussen Korpscommandant geworden. Bovendien draait het partnerschap sinds de stopzetting ervan door voormalig president Joseph Kabila in 2017 slechts op een laag pitje, sinds de heropstart twee jaar later. Een twintigtal Belgische militairen reist nog sporadisch naar Kindu om een zekere opvolging te garanderen. De meeste projecten werden echter overgenomen door de Europese Unie, zoals in Kananga en Kindu, waarover we ons op zich zouden moeten verheugen.

Toch is het bemoedigend dat aan Belgische zijde de meerderheidspartijen in hun federale coalitieakkoord 2025-2029 bijzondere aandacht besteden aan de bevordering van de diplomatie in de regio van de Grote Meren, en dat zij vinden dat een onderdeel van de operaties moet worden gewijd aan het voortzetten van militaire partnerschappen in Afrika: *“We blijven onze expertise in de regio van de Grote Meren verder ontwikkelen. Met deze regio in het bijzonder bouwen we een wederzijds voordelige partnerschapsrelatie uit, op voet van gelijkheid. Gezien onze expertise in deze regio blijven we ons actief inzetten voor de bevordering van vrede en stabiliteit en voor de strijd tegen straffeloosheid”*. Want laten we niet vergeten dat de Belgische Defensie niet de enige begunstigde is van het partnerschap.

Laten we hopen dat de Congolese autoriteiten, ondanks hun enorme moeilijkheden, hun vaak moeizame inspanningen zullen blijven voortzetten om de middelen vrij te maken die essentieel zijn voor het welslagen van onze gezamenlijke acties.

Besluit

Tot besluit is de formule van het partnerschap waarschijnlijk niet ideaal, maar wel de meest realistische in de huidige context. Het PPM is zeker voor verbetering vatbaar en zal zich moeten blijven aanpassen op basis van de lessen die uit eerdere ervaringen zijn getrokken. Het uiteindelijke doel moet zijn dat Congolese kaderleden en instructeurs in staat zijn om operationele eenheden op te leiden die de veiligheid en de territoriale integriteit van het land kunnen waarborgen. In afwachting daarvan kunnen de successen uit het verleden ons alleen maar aanmoedigen om op de ingeslagen weg verder te gaan.

Het zal dan ook essentieel zijn om een globale en geïntegreerde aanpak ("comprehensive approach") te hanteren. In dit opzicht zal het hernieuwde PPM zich op harmonieuze wijze moeten aanpassen aan de inspanningen van de FOD Buitenlandse Zaken en van de Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking ("whole of government"). Bovendien moet het project duurzaam zijn en op middellange of zelfs lange termijn worden verankerd. Gezien het geleidelijke verlies van knowhow binnen Defensie en de verslechterende veiligheidssituatie in de DRC is het dringend nodig het proces van militair partnerschap nieuw leven in te blazen, door tegelijkertijd op korte, middellange en lange termijn te handelen met microprojecten die een hoog rendement en grote zichtbaarheid geven.

Maar dit gaat ruim buiten het bestek van dit artikel!

50 JAAR VROUWEN IN HET LEGER.

We zullen de vijftig jaar geleden aankomst van de vrouwen in Defensie herdenken gedurende onze volgende Nationale feestdag. In het Museum der Commando's is een drieluik met foto's aan hen gewijd. In naam van deze pioniers, zie hier een uittreksel alsook een aantal foto's. De redactie.

Vrouwen met Rode en Groene muts.

In het begin van de jaren 70 onder de druk van verandering, moest beslist worden om vrouwelijk personeel toe te laten in het Leger. Zoals bij elke regeringsbeslissing waren de reacties verschillend en talrijk. Met de professionalisering had het Leger een tekort aan manschappen in vele domeinen. Binnen het Regt Para-Commando waren de macho reacties soms heftig, vrouwelijke Para-Commando's!!! met een groene of rode muts, die dezelfde taken zouden uitvoeren als de mannen... onmogelijk...een schande. Bepaalde media hadden zelfs minder vleierende woorden zoals « Para's met rok voor onze Strijdkrachten ». Om deze beslissing correct in te voeren en de gemoederen te bedaren, werd er beslist de toegang te beperken tot de niet-gevechtsfuncties binnen het Trg CE Para, het CE Commando, de Compagnie GVP en de Schoolcompagnie Para-Commando.

Op basis van de Engelse werkwijze, gestart gedurende de laatste Wereldoorlog, werd eerst een vrouw aangeworven die men monitrice A noemde, en die als opdracht kreeg het terrein voor te bereiden voor de toekomstige kandidaten. Nadien volgden twee sessies in het Trg CE Para, een sessie ten voordele van het CE Commando en de Compagnie GVP in Duitsland plus enkele elementen met bijzondere functies.

Ze bekleeden dus de functie van: plooiën van valscheren, chauffeur, radio-operator in de achterwaartse basis, bureaubediende, logistieke verantwoordelijkheid, en zoals iedereen, legden ze hun testen af en voerden ze hun sprongen uit. Sommigen waren erin uitmuntend, zelfs bij het behalen van de brevetten, daar waar sommige mannen mislukten.

Nadien, met de toegang tot de Wapenscholen en de gelijkheid van behandeling, gevraagd, zowel door de mannen als de vrouwen evolueerde de situatie en werd ze normaal.

De termen monitrice A et B werden uitgesloten en mannen en vrouwen droegen dezelfde graden. Een rustig leven in het Regiment is nooit mogelijk geweest, kijk maar naar het ritme van verplaatsing onder het personeel. De storm luwde uiteindelijk en sommigen pasten zich goed aan binnen hun functie, terwijl anderen vertrokken. Vandaag verafschuwt niemand nog de aanwezigheid van vrouwen binnen Defensie, en zoals al de andere anciens, die nog de eer hadden de muts te dragen, bewaren zij deze nu nog zorgvuldig in hun souvenirdoos. Er ontstonden zelfs koppeltjes en vandaag in 2017 dragen sommige "baby's" in actieve dienst met fierheid de gekleurde muts.

Tekst: Freddy BOUQUELLOEN

DE BELGISCHE COMMANDO'S 1942 (Deel 1).

Dit uittreksel uit het tijdschrift "Forum" (nr. 2 van 1984) geeft een overzicht van het ontstaan en de acties van de Belgische Commando's van 1942 tot 1945. Gezien de lengte zal deel 2 en 3 gepubliceerd worden in de "Commando DAGGER", Nr 49 en Nr 50.

Het is niet erg duidelijk waarom de Belgische Commando's niet hebben deelgenomen aan de landingen op D-Day van 6 juni 1944 voor de bevrijding van BELGIE.

Een vroege veteraan, Carlo G. SEGERS, vertelt ons in het licht van politieke en militaire documenten hoe deze situatie tot stand is gekomen.

WAARSCHUWING: Om een meer homogene tekst te verkrijgen, zijn de Engelse citaten door de redactie vertaald. In het licht van recent onderzoek uitgevoerd bij het Openbaar Archief, zullen we in dit artikel de geschiedenis van de geboorte van de Commando's bespreken.

De Belgen en de reden van hun afwezigheid aan het Westelijk Front op 6 juni 1944. Van meet af aan is een correctie noodzakelijk. In tegenstelling tot wat de Commando's zelf geloofden, en in tegenstelling tot wat de historici hebben geschreven, werd de Belgische Commando eenheid "4th TROOP of N° 10 Inter Allied Commando" (10 I.A. Cdo) niet opgericht op 7 augustus 1942, maar op 27 juli 1942. Dit blijkt uit een circulaire van 24 juli 1942, waarin de Commandant van de Belgische Strijdkrachten in GROOT BRITTANNIE, Luitenant Generaal DAUFRESNE de la CHEVALERIE, aan alle Commandanten van de eenheden en aan de Staatssecretaris van de Nationale Defensie meedeelde: Op 27 juli 1942 werd een Commando opgericht.

Kapitein G. DANLOY zal er het bevel nemen. De soldaten die zijn aangewezen om deel uit te maken van deze eenheid zullen er met hun volledige uitrusting naartoe gaan. Dit was het hoogtepunt van lange onderhandelingen tussen de Belgische Autoriteiten en afgevaardigden van het "War office". Tijdens deze besprekingen wilden de Belgen niet alleen hun Commando's oprichten, maar ook de strijdbaarheid van het Belgische Bataljon (later Brigade PIRON) vergroten. De laksheid van de regering PIERLOT was al meermaals aan de kaak gesteld in Belgische parlementaire kringen in GROOT BRITTANNIE.

Minister GUTT zelf, die destijds de portefeuille van Nationale Defensie bekleedde, had er bij de Eerste Minister, de heer PIERLOT, herhaaldelijk op aangedrongen dat het leger in slechte staat verkeerde, zowel in moreel opzicht als in termen van uitrusting. (1) Als bewijs, een passage uit een brief van 1942 (2). Beïnvloed door passiviteit, gebrek aan uitrusting, verschillende geruchten, die allemaal de weg openen voor discussies over verschillende onderwerpen: een « Symbolisch Leger » een veelgebruikt woord in BELGIE, CONGO en elders. Interpretatie: we zullen nooit vechten, we zijn op het maximum gereserveerd als Territoriale Politie na de landing in BELGIE.

Een paar maanden later, op 30 april, vond er een ontmoeting plaats tussen GUTT, Luitenant Generaal DAUFRESNE, ROLIN, Sir James GRIGG (3) en Luitenant Generaal NYE. Opnieuw wordt er gesproken over het oprichten van een Commando-eenheid. Uit het verslag van dit interview, het volgende fragment. Wat betreft de mogelijkheid van de huidige formatie van kleine groepen Commando's, dit was een kwestie die technisch onderzoek vereiste en waarover alleen door de bevoegde Autoriteit kon worden beslist.

Maar het hoofd van de "Gecombineerde Operaties", Sir Louis MOUNTBATTEN, zou de opdracht krijgen om contact op te nemen met de Commandant van de Belgische Strijdkrachten om de mogelijkheden van soortgelijke Commando's te onderzoeken. Een tijdlang leek het erop dat de bestaande Belgische eenheid Parachutisten zou worden geïntegreerd in de eenheid Commando die werd opgericht. Dit is wat GUTT voorstelde tijdens een vergadering op 12 juni 1942 (4). Onze wens zou zijn om de hele eenheid Parachutisten die we hadden opgericht (5) aan het Commando toe te wijzen.

Dit voorstel werd verworpen door Generaal HAYDON, die het betreuenswaardig vond afstand te doen van het voordeel van de speciale Parachutistentraining die hen was gegeven. Een pittig detail.

Toen Generaal Majoor DELVOIE, Belgisch Militair Attaché bij de Noorse regering in GROOT BRITTANNIE, van zijn collega, Generaal HANSTEEN (Comd van de Noorse troepen), vernam dat deze laatste "in het geheim" Commando's (... een paar honderd man...) had opgericht.

Hij meldde dit feit aan zijn Minister van Nationale Defensie. HANSTEEN vroeg me om het bestaan van deze eenheden zo geheim te houden als ik het bestaan van deze eenheden wilde en de Engelsen niet te laten zien dat we wisten dat ze bestonden. De slotbesprekingen werden geleid door P.H. SPAAK, Minister van Buitenlandse Zaken, GUTT, Minister van Defensie, en Luitenant Generaal DAUFRESNE.

Aan Britse zijde waren er Anthony EDEN, Minister van Buitenlandse Zaken, Brigadier LAYCOCK en Generaal HAYDON, beiden leden van de Staf van de "**Gecombineerde Operaties**".

Op 10 juni 1942 vonden de laatste gedachtewisselingen plaats om samen met hem **(6)** de modaliteiten van de oprichting van de Belgische eenheid Commando te onderzoeken. Twee dagen eerder had Anthony EDEN zijn ambtgenoot P.H. SPAAK **(7)** geschreven om hem te herinneren aan de succesvolle Commando operaties van de Britten op de Franse en Noorse kusten, en hem te vertellen dat we, met het oog op de toekomstige operaties van onze "**Special Service Brigade**", tot de conclusie waren gekomen dat deze operaties aanzienlijk zouden worden vergemakkelijkt, indien de deelnemende Strijdkrachten speciaal opgeleide eenheden van de geallieerde Strijdkrachten zouden kunnen omvatten.

Na te hebben verwezen naar de geallieerden, sloot EDEN af met de nadruk. Daarom is voorgesteld een Intergeallieerd Commando te vormen, bestaande uit eenheden van de Strijdkrachten van het land van Uwe Excellentie, evenals Franse, Noorse en Nederlandse eenheden. Deze Nationale eenheden, elk met 60 Officieren en manschappen gekozen uit vrijwilligers, zouden onder het directe bevel van hun eigen Officieren en onder het algemene bevel van een hoge Britse Officier worden geplaatst, en zouden een onderdeel vormen van de "**Special Service Brigade**". Ik zou graag vernemen, indien Uwe Excellentie het voorstelt of U het principe aanvaardt.

Een Belgische eenheid te zien deelnemen aan het Intergeallieerd Commando, en er vertrouwen in blijft hebben dat de vorming van deze eenheid zal bijdragen tot de versterking van de slagkracht van de Geallieerde Naties tegen de vijand. Uw toegewijde, Anthony EDEN.

Op 1 juli 1942 kreeg de Onderminister van Landsverdediging, H. ROLIN, bezoek van Generaal Sir George CORY en Kolonel LISTER, door de Britten benoemd tot bevelhebber van de Internationale Commando Brigade.

Hij rapporteerde dit bezoek aan de Commandant van de Belgische Strijdkrachten. Volgens ROLIN zijn tijdens deze bijeenkomst een aantal punten definitief opgelost.

1. Het is noodzakelijk om zonder verder uitstel over te gaan tot de keuze van de Officieren, Onderofficieren en manschappen die onze Belgisch eenheid Commando zullen vormen. Schriftelijke bevestiging van het "**War Office**" volgt.

2. De Belgische eenheid Commando zal niet wettelijk worden losgemaakt van de landstrijdkrachten. Het zal niet alleen worden betaald door de Belgische Regering, maar zal onderworpen blijven aan het Strafwetboek en het tuchtreglement dat van kracht is in het Belgische leger. De Britse Commandant behoudt zich alleen het recht voor om het ontslag te vragen van elke soldaat die hem fysiek of moreel ongeschikt lijkt.

3. De Kolonel gaf er ook sterk de voorkeur aan dat we zouden beginnen met het aanwijzen van in totaal 100 manschappen, inclusief Officieren, vanwege de onvermijdelijke verspilling die zich voordoet tijdens de opleiding en om de vertraging te voorkomen die het gevolg zou zijn van vervangingen.

4. Bijzonder belang wordt gehecht aan de aanwijzing van de troepleider. Hij moet niet alleen dapper en resistent zijn, maar ook nerveus, snel en bovendien... vrolijk van aard,

optimistisch, ook bij tegenslagen, gemakkelijk in de omgang en uiteindelijk begaafd met een goede kennis van het Engels **(8)**.

5. Er is geen leeftijdsgrens, hoewel de Autoriteit van mening is dat, op enkele uitzonderingen na, 35 jaar de leeftijdsgrens is **(Kolonel LISTER zelf is 43)**. Er wordt echter sterk de nadruk gelegd op de noodzaak van het aangewezen personeel, om uitzonderlijk robuust en veerkrachtig te zijn en een goede zwemmer.

6. Vanuit moreel oogpunt is het onontbeerlijk dat de aangestelde mannen niet alleen vrijwilligers zijn die door groot enthousiasme worden beziel, maar ook dat zij begiftigd zijn met zelfrespect en zelfbeheersing, met het oog op de grote vrijheid van leven die hun wordt verleend, **gehuisvest in de huizen van de bewoners**. Hun gedrag mag niet het minste incident veroorzaken op straf van onmiddellijk ontslag.

7. Kolonel LISTER, die momenteel erg druk bezig is met de Franse en Nederlandse contingents, vraagt dat ons Belgische Commando gedurende twee weken niet van de troepen wordt afgedeeld. Luitenant Kolonel O.S. LISTER stuurt regelmatig « **progress reports** » over de formatie van zijn Intergeallieerd Commando Nr 10 aan de Chef van de "**Combined Operations**".

Eind juli schreef hij. Interview op 17 juli met de **Commandant van de Belgische troepen aangaande de geselecteerden**. Eisen en behoeften worden aan hem gecommuniceerd. Hij zal zich over 10 dagen aankondigen op het Hoofdkwartier Commando in HARLECH met de formatie van zijn troep rond deze kern. De Belgische Regering heeft toegezegd ons een honderdtal vrijwilligers ter beschikking te stellen, waaruit we onze 83 O.R. zullen kiezen. **(9)**. We hopen dat de troep begin augustus compleet zal zijn in ABERSOCH, waarna ze naar het Commando Depot zal worden gestuurd voor een cursus van 5 weken.

Op 18 augustus 1942 lezen we **(10)**. De Belgische troep gelegerd in ABERSOCH. Sterkte: 5 officieren, 75 O.R. De hele troep, met uitzondering van een kleine administratieve achterhoede, vertrok op vrijdag 14 augustus naar het depot van ACKNACARRY, om er een maand lang een basisopleiding Commando te volgen. Het moreel en de geest van de troepen waren uitstekend. Plaatsen die geschikt zijn om andere troepen te ontvangen **(zodra het groene licht wordt gegeven)** worden momenteel erkend. We hopen geen officiële bezoeken of nota's te ontvangen totdat we zijn uitgerust met onze wapens, **voorzien in het Britse pakket standaard uitrusting G-1098**, en een geldig opleidingsniveau kunnen aantonen.

Op 8 september 1942 gingen we weer met een kleine stap vooruit. Het "**progress reports**" van Luitenant Kolonel LISTER vermeld. De Belgische troep gelegerd in ABERSOCH. Sterkte, 5 officieren, 75 O.R. De hele troep, met uitzondering van een kleine achterhoede die in ABERSOCH was achtergebleven, keerde terug uit het depot Commando, waar de mannen een maand training hadden gevolgd. Hun prestaties waren erg goed. Ze volgen momenteel een collectieve basisopleiding en een individuele Commandotraining. Na een jaar training in verschillende kampen en centra van het Engels Leger en de Royal Navy.

De Belgische Commando's zullen uiteindelijk niet worden ingezet voor geplande en logische operaties of landingen aan het Westelijk Front. Integendeel, ze worden eerst overzee verscheept naar NOORD AFRIKA, vervolgens naar ITALIE en JOEGOSLAVIE (eiland VIS), waar ze, althans schijnbaar, worden vergeten. Ze werden te laat gerepatrieerd naar ENGELAND om deel te nemen aan de Operatie OVERLORD.

Tekst: archieven en bibliotheek.

Vrije vertaling: Team redactie.

Wordt vervolgd.

NIEUWS VAN HET MUSEUM.

1. ANPCV GENT, herdenking Korporaal WELVAERT.

Op 23 november 2024 werd de herdenkingsplechtigheid van de Korporaal Lucien WELVAERT gehouden op het kerkhof van EVERGEM. Lucien WELVAERT is de Para-Commando die het leven verloor gedurende de operaties Dragon Rouge-Dragon Noir in CONGO. Het is nauwkeurig in PAULIS. Bij het oversteken van een laan naar zijn doel, de katholieke missie, niet ver van het vliegveld om gijzelaars te bevrijden dat hij getroffen werd door een kogel op 28 November 1964. Elk jaar wordt zijn offer herdacht door talrijke vaderlandse verenigingen en de ANPCV van GENT.

Hier na enkele foto's van de plechtigheid.

2. Tentoonstelling Red Black Dragon 1964.

Op 22 november 2024 werd een vernissage tentoonstelling van Rode Zwarte Drak gehouden in 8460 WESTKERKE OUDENBURG. Talrijke autoriteiten, niet alleen van het Regiment Para-Commando hadden de verplaatsing gedaan om het te bezoeken.

Een initiatief van Eline VANDEKERCKHOVE en Steven BOURGEOIS, twee afstammelingen van anciens Para-Commando's die gediend hebben in het Regiment. Zestig meters historische uitleg met foto's.

Aangevuld met vijftien meters uittreksels dagbladen, boeken en verschillende souvenirs. Een televisie met verschillende video's historische getuigenissen in kring. In een bijhorende zaal was er het weerzien, tussen anciens en de jonge generatie. Men kon er een drank van vriendschap nemen en luisteren naar de getuigenissen van de anciens. Een aangenaam bezoek van de tentoonstelling, en er was volk. Rappel, twee Para-Commando's, de Korporaal WELVAERT en Soldaat DEWAEGENEER hebben met hun leven betaald voor hun inzet.

De plicht van herinnering. 60 jaar geleden.

De tentoonstelling vond plaats van 22 november tot 25 november 2024 in de feestzaal van WESTKERKE (deelgemeente van OUDENBURG).

De tentoonstelling van de operaties in onderwerp vonden een grote belangstelling. De bezoekers kwamen vanuit alle streken van het land. Vorig jaar gingen we op zoek voor alle juiste informatie samen te bundelen van dit kleine stukje geschiedenis: documenten, foto's en getuigenissen (zowel van Para-Commando's alsook van bevrijde gijzelaars).

Talrijke documenten en foto's werden door onze vriend Hubert, ancien secretaris VZW Museum der Commando's en oudgediende van de 12de Onafhankelijke Compagnie Para Commando in 1964 overgemaakt, eveneens door de medewerking van Defensie en de zoon van Kolonel o.r. S. BOURGEOS (*).

Het luik van bepaalde gevluchte of bevrijde gijzelaars kwam ook aan bod, de ene persoon vertelde er gemakkelijker over dan een andere persoon (volgens zijn herinneringen). Het mooiste verhaal was van een mijnheer van 95 jaar, die toen 35 jaar was, gegijzeld zat met talrijke personen in het hotel VICTORIA en in een benarde situatie bevrijd werd door de Para's. Hij heeft zijn verhaal kunnen vertellen aan 2 oudgedienden van het 1ste Bataljon Parachutisten te DIEST. Hij was zeer dankbaar en tevreden dat hij terug naar het vaderland kon vertrekken. Hij begreep, eenmaal terug in BELGIË, dat hij zijn hele leven terug moest heropbouwen gezien hij verplicht was alles achter te laten in CONGO. Gelukkig was er zijn familie om dit op te vangen en opnieuw te beginnen.

Het verhaal, van de oudgediende Para's was er ook, hoe moeilijk het was om de gijzelaars te bevrijden uit deze benarde situatie daar de SIMBA'S overal waren. Op de vraag, hoe kijk je naar deze situatie nu 60 jaar geleden. Antwoord: we hadden de opdracht mensen te bevrijden en daarin zijn we geslaagd. We hebben eveneens personen gewond of verloren in onze rangen, dit doet noch steeds pijn, maar de vriendschap blijft voor altijd.

Hartelijk dank aan Hubert, onze vriend van mijn papa Adjudant o.r. Emile VANDEKERCKHOVE, oudgediende van de 12de Onafhankelijke Compagnie Para Commando in 1964, en van mijzelf, voor zijn kostbare medewerking.

Elke schakel is belangrijk in de ketting, ik ben dankbaar dat ik een dochter ben van een oudgediende Para-Commando op rust. Mijn wilskracht en mijn sociaal contact heb ik met de paplepel in de mond gekregen, alsook het oplossen van moeilijke situaties die ik oplos met mijn leuze, de wet is de wet en daar kan ik niet overheen.

Eervolle vermelding van het Detachement in het Dagorder van de Strijdkrachten.

Het 1 Bataljon Parachutist en de 12 Compagnie van het 2 Bataljon Commando.

« Van 24 tot 27 november 1964.

Hebben in hoge mate blij gegeven van koelbloedigheid, dapperheid en tucht, bij het uitvoeren van een delicate en gevaarlijke bevrijdingsopdracht van Belgische en buitenlandse burgers, die als gijzelaars werden gevangengehouden in Stanley stad en Paulis »

Tekst: Eline VANDEKERCKHOVE

3. Plechtigheid KIGALI 2025 van 1994 in ROCHEFORT.

Zoals elk jaar om deze tijd maakt het mortierpeloton van het 2ème Bataillon de Commandos er een plicht en een eer ervan om deel te nemen aan de herdenkingen ter ere van de tien Commando's die op 7 april 1994 in KIGALI werden vermoord. De herdenkingsplicht speelt inderdaad een belangrijke rol binnen het peloton, waaraan onze tien wapenbroeders toebehoorden. In het kader van deze herdenkingen zijn de mortieren vooral het eerste weekend van april naar ROCHEFORT en LUIK afgereisd. Deze plechtigheden zijn een gelegenheid om hulde te brengen aan onze tien kameraden, hun moed en hun opoffering. Het is ook een gelegenheid om het belang van hun inzet voor onze vrijheid te herdenken. Hun nagedachtenis leeft voort in onze harten en we zullen hun nagedachtenis bij elke gelegenheid blijven eren.

Deze herdenkingsmomenten zijn essentieel om de herinnering aan onze helden te bewaren en hun verhaal door te geven aan de toekomstige generaties. Door deel te nemen aan deze herdenkingen hernieuwen we onze belofte om hun offer nooit te vergeten en de waarden die zij belichaamden te blijven verdedigen. Hun moed blijft een bron van inspiratie voor ons allemaal en hun nagedachtenis inspireert ons om te werken aan een betere toekomst.

4. Maandag 31 maart 2025 bezoek school van COMINES.

5. D-DAY juni 2024.

In juni 2024 had het « Special Operations Regiment » (**SO Regt**) de eer om deel te nemen aan de herdenkingen van de 80ste verjaardag van de « Landingen en de Slag om NORMANDIE » (**D-Day**), grondleggers van de bevrijding van EUROPA.

Aanwezig in SAINTE-MERE-ÉGLISE en CARENTAN, emblematische plaatsen van 6 juni 1944, deelden we met het publiek de geschiedenis en evolutie van het SO Regt, van de Tweede Wereldoorlog tot vandaag via stands. Deze herdenkingsdagen werden ook gekenmerkt door onze actieve deelname aan officiële ceremonies en parachutesprongen met onze bondgenoten, waardoor de geest van samenwerking die onze naties verenigt, werd bestendigd. In een sfeer die zowel plechtig als feestelijk was, bracht de internationale herdenking Staatshoofden, oud-strijders, families en burgers samen rond een rijk programma: vuurwerk, concerten, historische parachutedroppings en populaire bals onderbraken deze momenten van herdenking en eenheid.

Het « Special Operations Regiment » is er trots op deel uit te hebben gemaakt van deze levende herinnering, als eerbetoon aan degenen die vochten voor vrijheid.

6. Mededeling aan de leden en de lezers.

Vijftien maanden na het vertrek van onze Hubert (Geheugen van het Museum en onze V.Z.W.) heeft R. SCHEPKENS mij gevraagd, wie weet, misschien als bezigheid therapie (na het vertrek van mijn echtgenote, gestorven in december 2024), deel te nemen aan de redactie (Fr en NI versies) van de DAGGER. Iets nieuw voor mij, in het kader van het Museum der Commando's. Mijn oorsprong, het zuiden van West-Vlaanderen, aan de Franse grens, **La Flandre Française!!!**, de Kuip, BRUGGE, GENT, YPER; en ook achter de YSER. Maar ik ben FRANSTALIG door mijn studies en ook door een gedeelte van mijn familie. Komen-Waasten... Een grote ondervinding en ook vele uren werk. Goede vrienden en minder goede hebben mij geholpen ik bedank ze hartelijk. Uw mening zal altijd welkom zijn.

Freddy BOUQUELLOEN

7. Nieuw gebouw in het kwartier.

**Nieuwbouw van de oude blok 16de Compagnie,
School Compagnie en 12de Compagnie**

ZE HEBBEN ONS VERLATEN.

Bekendmaking voor de lezers: de lijst van onze overleden anciens is gebaseerd op informatie dat het Museum der Commando's uit verschillende bronnen ontvangt. Soms zijn deze informatie relatief gedetailleerd, soms minder. We verontschuldigen ons voor het feit dat het overlijdensbericht van een van de onzen soms iets te eenvoudig is.

Adjudant o.r. MARTENS Walter, 12 februari 2024. Ancien, Onderofficier 2de Bataljon Commando, Ancien van *STANLEYSTAD en PAULIS 1964 Red Black Dragon*, (Rode Draak Zwarte Draak). Eerste Sergeant: Sectie Commandant RECCE van de 12de Compagnie. Later mutatie naar het 3de Bataljon Parachutisten in LOMBARDZIJE. Gedurende verhuis van het Bataljon naar TIELEN mutatie naar de School Kandidaat Onderofficieren in ZEDELGEM (2SCOOK).

Adjudant o.r. ELLERO Robert (Bob 81T06337), 19 juli 2024 ???

Vervoegd het 2de Bataljon Commando komende van MARCHES-LES DAMES op 30 Jan 1961. Doet mutatie naar het CE Para in SCHAFFEN op 15 Mar 1961. Gedurende het jaar 1961 maakt hij deel uit van het Detachement Para SAS (Special air service) en ...is een van de teruggekeerden van AFRIKA!! En ze trainen in SCHAFFEN.

Met de groep vervoegt hij als Korporaal, WEIDEN voor de oprichting van de Compagnie ESR-SOE op 01.09.1961. Neemt deel aan de cursus vrije val en later aan de vervolmaking cursus en in 1963. Hetzelfde jaar, de Nederlandse taaltesten en vervoegt hij de Infanterie School in ARLON als Kandidaat Onderofficier.

Sergeant benoemd verlaat hij de eenheid ESR-GVP op 24.05.1965 voor het 1 Bn Para. We vinden hem terug in het TRG C Para, despatcher N°102 sessie 1967. **GELUKT met vermelding zeer goed.** Gedurende de opdracht in KITONA 1979 met het Detachement despatchers. In SOMALIE met het Detachement van de 14de Compagnie Genie Para-Commando.

Nog eens een Onderofficier van beroep, die somtijds, voor bepaalde officieren, te expressief was, zeer bekwaam met zijn 1 meter90. Een oude collega (Merksem-General motor als herinnering voor mij) met ervaring die ons heeft verlaten.

Bob ik (!!! José HAPPART) zal je missen. Was lid van onze vereniging.

Adjudant-Major o.r. MEEUS Louis, D'en LOUIS.....

Rust in vrede ,01 Aug 2024. Ancien. 2de Bataljon Commando.

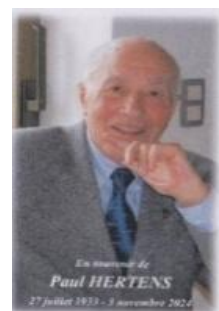
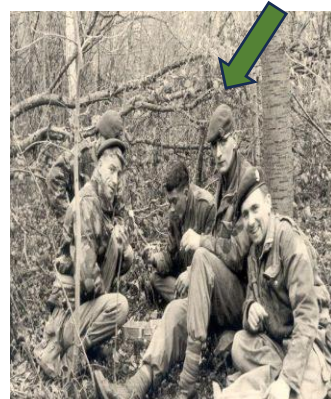
Ancien van *STANLEYSTAD en PAULIS 1964 Red-Black Dragon*, (Rode Draak Zwarte Draak 12de Compagnie, eerste peloton, sectie Commandant derde sectie). Later in de School Compagnie Para-Commando in FLAWINNE, instructeur onderrichte kader NL. Mutatie naar het 3de Bataljon Parachutisten in verschillende functies. Hij eindigde zijn loopbaan als RSM van het 3de Bataljon Parachutisten. Hij was lid van onze vereniging.

Kapitein o.r. HERTENS Paul, 03 November 2024. Ancien 2de Bataljon Commando.

Ancien vrijwilliger KOREA als Sergeant. Hij was een van de 516 Onderofficieren in operatie. Begin van de operatie, vertrek BELGIE op 02 april 1954.

Later, volgens zijn promoties, onder andere in de functie CSM in de School Compagnie Para-Commando in FLAWINNE.

Na de sociale promotie, einde loopbaan in de functie van Commandant van de cel Sectie Personeel van het 2ème Bataillon de Commandos in FLAWINNE.

Op 21 december 2024 is Dominique RAMBEAUX, 1ste Korporaal-Chef o.r. overleden (na vier maanden in de intensieve zorgen) in een hospitaal in Namen.

Ze was één van de eerste vrijwilligers nieuw tijdperk van de jaren 70. Na een verblijf in de School voor transmissie troepen in PEUTIE vervoegde ze het TRG C Para in SCHAFFEN in de functie van plooiester valschermer.

Nadien werd het de School Compagnie Para Commando in FLAWINNE en later het CE Commando in MARCHES-LES-DAMES. Ze nam de volgende functies waar:

Bureel bedienende Compagnie, bureel transport en vervolgens de cel administratie.

Waar ze de persoonlijke dossiers beheerde. Ze was af en toe vervangend chauffeur van een autoriteit.

Op haar sprong fiche zie ik meer dan honderd sprongen waarvan twee tandem 4000 meter!!!

Gedurende haar begrafenisplechtigheid hebben collega's en kennissen getuigd van haar glimlach, haar beschikbaarheid en vooral haar discretie. Een vrouw een echtgenote van eerde.

De Heer Raymond PEETERS	19 januari 2025	Ancien 1 Bataljon Parachutisten Was lid van de beheerploeg Museum Hij was lid van onze vereniging
Commandant o.r. Guy DEUDON	3 februari 2025	Stichter Museum der Commando's Zie Lofrede bladzijde 5 Hij was lid van onze vereniging
Jacques SIRONVAL	21 februari 2025	Nummer Lid: 075.10
Daniel VERMEYLEN	01 maart 2025	Nummer Lid: M 434.18
Colonel o.r. Guy BODART	06 april 2025	Ancien CTrg CE Cdo MLD Ancien MB/CTM RUWANDA Ancien 2 Bataillon de Commandos Ancien Korpsoverste KMILO EUPEN
1 Sergent-Chef o.r. Jules HAINAUT	06 april 2025	Ancien Cie ATK Para Commando Ancien 2 Bataillon de Commandos Hij was lid van onze vereniging

Wij bieden aan de familie ons oprecht rouwbeklag.